

I førstnævnte Henseende skulle vi bemærke, at det nuværende lange, snævre, bugtede og grundede Udløb gennem Nymindestrømmen ikke er og ikke kan blive i Stand til at skaffe Fjorden det fornødne Afløb for til enhver Tid at holde dens Vandstand saa lav, at den ikke volder Skade paa de tilstødende Jorder. Kun om Sommeren, naar Forøgelsen af Vandmassen i Fjorden ved Nedbør og Tilstrømning fra Vandløb er ringe, kan Vandstanden holdes paa det fornødne Lavmaal, og det endda kun under Forudsætning af, at Udløbet ikke lukkes ved Tilsanding. I de øvrige Aarstider, og naar Mindet er lukket, opstemmes Vandet til en Højde, som jævnligen forårsager betydelig Skade paa vore Ejendomme; Skaden bestaar dels i, at de lavere liggende Marker, af hvilke der findes store Arealer langs største Delen af Holmslands Klit, og endvidere større eller mindre Arealer paa Holmsland, i He, Stadil, Vedersø, Tim og Madum Sogne, udvaskes for alt Plantenæringsstof, dels i, at Høsten af Rør udsættes for Forringelse eller Ødelæggelse. Der findes omkring Ringkøbing og Stadil Fjorde med de til dem hørende Vanddrag store og stadig tiltagende Rørkulturer, som for Tiden give et aarligt Udbytte paa antagelig mellem 40 og 50 Tusinde Traver til en Salgsværdi af fra 2 Kr. 50 Øre til 2 Kr. 80 Øre pr. Trave. Naar der indtræder høj Vandstand i det hele vidtforgrenede og udstrakte System af Fjorde og Vanddrag, saaledes som i Aar, hvor Vandet i Maaneder har staaet godt 2 Al. over Sommervandstand, vil det forstaaes, at Indhøstning af Rørene umuliggøres, og indtræder der da — hvad ogsaa er sket i Aar — Frost og Islæg, medens Rørene staa ubøstede, vil hele Afgrøden udsættes for at ødelægges derved, at Isen knækker og sønderskærer Rørene. Det vil formentlig af det anførte forstaaes, at det i begge de omhandlede Henseender drejer sig om Tab af ganske overordentlig store Værdier.

Med Hensyn til det andet Punkt, større Tilførsel af salt Havvand til Fjordbassinet og det ovennævnte i Forbindelse dermed staaende System af Vandløb, skulle vi bemærke følgende:

Samtlige Engarealer omkring Ringkøbing og Stadil Fjorde med tilhørende Vandløb ere oprindelig Marskenge med den for disse ejendommelige Vegetation af meget værdifulde Græsser, for hvis Trivsel Tilførsel af i ethvert Fald noget saltblandet Vand er nødvendig. Hvor Tilførsel af Saltvand helt udebliver, forandres efterhaanden Engene til Gæstenge, hvis Græsbestand er af langt ringere Værdi, og da der gennem det nuværende Udløb kun naar overmaade lidt Saltvand op i Ringkøbing Fjord, end-sige i Stadil Fjord og de derfra forgrenede Engstrækninger, ere alle disse Ænge i Tidernes Løb gaaede kendeligt tilbage i Udbytte og Værdi. Til Bekræftelse af det saaledes anførte kunne adskillige af Underskriverne af egen Erfaring bevidne, at endog en mindre Forøgelse af Saltholdigheden har vist sig at have Indflydelse paa Engenes Beskaffenhed. Efter at Udløbet i Begyndelsen af Halvfemserne var flyttet henimod en Mil mod Nord, omtrent til det Punkt, hvor det i Øjeblikket findes, skete der saaledes endog saa langt mod Nord som paa Nordsiden af Holmsland ud mod Stadil Fjord en kendelig Forandring i Engenes Karakter og Plantebestand, hvorved lidet værdifulde Græsarter afløstes af en egentlig Marskvegetation, og det er ligeledes en almindelig Erfaring, at der i et Par senere Aar, hvor stærke Efteraarstorme har ført Saltvand i større Masser end sædvanlig ind i Ringkøbing Fjord, har vist sig Virkninger heraf i et rigere Udbytte af Engene i den følgende Sommer. Ganske det samme Fænomen har vist sig i Nissum Fjord, hvor de tilstødende Engarealer, der i de Aar, hvor Saltvandet holdtes helt udelukket ved det af det engelske Fjordkompagni anlagte Sluseværk ved Thorsminde, vare gaaede langt tilbage i Udbytte, atter ere gaaede frem, efter at der i Begyndelsen af Halvfemserne var aabnet et nyt direkte Udløb fra Fjorden, hvorigennem Havvandet kan trænge ind i denne.

Ved Siden af den fremhævede Indvirkning af Vandets Saltholdighed maa nævnes, at der, hvad enten dette skyldes Havvandets Indhold af Slik eller Bevægelse i Fjordvandet, hvorved Dyndet paa Fjordbunden sættes i Bevægelse og fordeles i Vandet — tilføres Engene Klæg ved Oversvømmelser af Fjordvandet, og at Mængden af Klægindholdet og dermed Udbyttet af Engene kan ventes forøget, naar der aabnes et nyt direkte og kort Udløb fra Fjorden, hvorigennem mere Saltvand vil trænge ind i denne, og det daglige Tidevandskifte gøre sig gældende i Fjorden.

Vi tillade os at bringe i Erindring, at Omfanget af de Engarealer, hvormed der her er Spørgsmaal, er opgjort til i alt ca. 12,000 Tønder Land, foruden de store Engstrækninger paa Tipperne og ved Sydenden af Fjorden, og at derfor en Forbedring